

Tři signatáři

Zemřeli pánové
Vaculík, Topol a Palouš

Během léta přišly postupně tři špatné zprávy týkající se významných českých osobností. Dne 6. června odešel spisovatel Ludvík Vaculík, 15. června ho následoval Josef Topol a konečně 10. září i Radim Palouš. Každý z nich byl špičkou ve svém oboru, spojovala je však nejen profesionální výjimečnost, ale i podpis pod prohlášením Charty 77 a s ním spojené pronásledování komunistickým režimem. Šikana, profesní omezení a nevídaný zájem Státní bezpečnosti však ani jednoho z nich od jejich přesvědčení neodvrátily. Radim Palouš byl dokonce v letech 1982–1983 mluvčím Charty 77.

Všichni tři se samozřejmě během normalizace důkladně seznámili s řadou dělnických profesí, manuální práce jim ale rozhodně nezabránila v intelektuálních aktivitách. Vaculík psal a provozoval své samizdatové nakladatelství Petlice, Topol překládal pod jménem jednoho ze svých přátel a pracoval v Činoherním klubu v Ústí nad Labem. Palouš byl sice po podpisu Charty propuštěn z Univerzity Karlovy, už rok nato ale světlo světa spatřila jeho *Škola stáří*, rychle následovaná dalšími knihami psanými do

šuplíku. Všichni se pak po Listopadu naplno zapojili do veřejného a uměleckého života, Radim Palouš se jako jeden z představitelů Občanského fóra účastnil schůzí a jednání, v lednu 1990 se stal rektorem Univerzity Karlovy. Josef Topol se vrátil ke své dramatické tvorbě hrami *Hlasy ptáků* (1989), *Stěhování duší* (1990) a *Sbohem, Sokrate* (1991). Nejhlasitějším z celé trojice byl ovšem Ludvík Vaculík. S možností znovu veřejně publikovat otevřel svá stavidla a do poslední chvíle potvrdil svou pověst tvrdohlavého Valacha. Po třech zesnulých zůstává v české společnosti těžko zacelitelná mezera.

-red-

Foto: Přemysl Fialka